

ROKASGRĀMATA LĒMUMU PIENĒMĒJU PĀRLIECINĀŠANA

IZDOTS

Izdevējs – *EFFECT4buildings* projekts 2020.
gada septembris

PROJEKTA TĪMEKĻA VIETNE

www.effect4buildings.se/

PARTNERU RADĪTS TEKSTS

- Dālarnas (*Dalarna*) pašvaldība (Zviedrija)
- Lapēnrantas (*Lappeenranta*) reģiona vides aizsardzības birojs (Somija)
- Vidzemes plānošanas reģions (Latvija)
- NVO *Gate 21* (Dānija)
- Tallinas zinātnes parks *Tehnopol* (Igaunija)
- Nekustamo īpašumu aģentūra (Igaunija)
- Dālarnas Ilgtspējīgas būvniecības klasteris (Zviedrija)
- Malopolskas (*Małopolska*) reģiona pašvaldību un pilsētu asociācija (Polija)
- Iekšzemes apgabala padome (Norvēģija)

IZKĀRTOJUMS UN ATTĒLI:

Gate 21 un *Shutterstock*

EFFECT4buildings

Investīcijas energoefektivitātē pašlaik nenotiek vajadzīgajā ātrumā, jo tās kavē tādi šķēršļi kā augstas sākotnējās izmaksas, finanšu pieejamības trūkums, augsts šķietamais risks, neuzticēšanās jaunajām tehnoloģijām, konkurējošas investīciju prioritātes, zināšanu, izpratnes un personisko resursu trūkums un pretrunīgas intereses. Daudzus no šiem šķēršļiem, vismaz ievērojamu to daļu, var pārvarēt ar labi izstrādātiem finanšu rīkiem un instrumentiem.

Interreg Baltijas jūras reģiona programmas 2014.-2020. gadam projekts *EFFECT4buildings* nodrošina ēku īpašniekiem un apsaimniekotājiem finanšu rīku un instrumentu kopumu, lai atbalstītu lielāku skaitu energoefektivitātes pasākumu, kas reāli izstrādāti un uzlaboti, īstenošanu.

Galvenā mērķa grupa ir ēku pārvaldnieki, kas atbild par publisko vai privāto ēku portfeli.

Šie deviņi rīki ir:

- Lēmumu pieņēmēju pārliecināšana
- Finanšu aprēķini
- Investīciju apvienošana
- Finansējums
- Energoefektivitātes līgumi
- Daudzpakalpojumu līgumi
- Zaļās nomas līgumi
- Enerģijas patēriņš un ražošana

Projekts *EFFECT4buildings* tika īstenots no 2017. līdz 2020. gadam ar *Interreg* Baltijas jūras reģiona programmas 2014.–2020. gadam atbalstu. Projektā piedalījās septiņas partnervalstis – Dānija, Igaunija, Somija, Latvija, Norvēģija, Polija un Zviedrija.

Šis projekts bija arī daļa no ES stratēģijas Baltijas jūras reģionam (turpmāk tekstā – EUSBSR) īstenošanas, energoefektivitātes jomas un horizontālās prioritātes "Ilgtspējīga attīstība" paraugprojekts (flagship). Paraugprojekti īpaši labi parāda EUSBSR progresu un kalpo kā izmēģinājuma piemēri vēlamajām izmaiņām.

Pilna finanšu rīku rokasgrāmata ir atrodama projekta tīmekļa vietnē: www.effect4buildings.se

LĒMUMU PIEŅĒMĒJU PĀRLIECINĀŠANA

Šīs projekta daļas mērķis bija radīt tādu rīku, kas ļautu pārliecināt lēmumu pieņēmējus ieguldīt līdzekļus energoefektivitātes projektos. Tas informē par dažādām tēmām, kuras var apspriest lēmumu pieņemšanas procesā, argumentiem, kas jāizmanto, lai pārliecinātu lēmumu pieņēmējus, un instrumentiem pieredzes apmaiņai.

Koncentrējoties uz dažādiem jautājumiem, piemēram, enerģijas taupīšanas potenciālu, labu un sliktu praksi, vietējo un nacionālo politiku, projekts pievērsās trīs mērķa grupu, iestāžu, investoru un lietotāju, dilemmām.

Apskatīsim problēmu...

Gan sabiedrisko ēku pārvaldnieku veiktā aptauja, gan reģionālo un starptautisko projektu sanāksmēs notikušās diskusijas parādīja, ka sabiedrisko ēku pārvaldnieki ir ieinteresēti paplašināt savas zināšanas par to, kā pārliecināt lēmumu pieņēmējus ieguldīt investīcijas energoefektivitātes jomā.

Šajā jautājumā lielākajai daļai sabiedrisko ēku pārvaldnieku ir sava pieredze, taču, ņemot vērā to, ka trūkst prakses un vietas, kā dalīties ar pieredzi, tas netiek darīts. Nespējot izmantot zināšanas pasaules mēroga gudrību, ēku pārvaldnieki paši var izdomāt, kā pārliecināt lēmumu pieņēmējus ieguldīt energoefektivitātes risinājumos. To papildina noteiktas politikas un tiesību aktu trūkums, kas būtu vērsti uz investīciju atbalstīšanu energoefektivitātes jomā.

Izstrādātais rīks palīdzētu ēku pārvaldniekiem meklēt jaunas iespējas, kā pārliecināt lēmumu pieņēmējus ieguldīt energoefektivitātē.

Risinājums

Katrā projekta valstī vajadzētu būt iespējai identificēt vadošās idejas, kā pārliecināt lēmumu pieņēmējus par energoefektīviem ieguldījumu procesiem.

Lielāko daļu no šīm idejām var atrast gan semināru, apmācību un konferenču, kas saistītas ar labās prakses piemēriem energoefektivitātes jautājumu risinājumos, organizatoru vidū, gan ar saistītu publikāciju un vadlīniju autoriem. Šīs zināšanas tomēr ir ļoti izkliedētas, tā apgrūtinot uzdevumu.

EFFECT4buildings ir izveidojis atbalsta rīku tam, lai pārliecinātu lēmumu pieņēmējus. Tas sastāv no šādiem elementiem:

- Trīs uzziņu filmas par labu praksi un enerģijas taupīšanas tehnoloģijām sabiedriskās ēkās.
- Brošūru un skrejlapu veidnes, kuras ēku pārvaldnieki izmanto, lai paši sagatavotu brošūras un skrejlapas, vienkāršā un salasāmā veidā parādot investīciju iemeslus un leģitimitāti publisko ēku energoefektīvās tehnoloģijās.
- Zelta likumu saraksts, kurā ir desmit zelta likumi par energoefektīvu ēku pareizu ekspluatāciju. Rādot piemērus, kā piemērot labu praksi, vadītājiem jāizmanto katrs no tiem, lai nodrošinātu, ka viņu projekti tiek veiksmīgi īstenoti.

Apmācību scenārijs, kas sastāv no apmācības kursiem par labas prakses efektīvu izmantošanu, kas paredzēts valsts īpašuma pārvaldniekiem. Kursi aplūko tēmas, kas saistītas ar ieteikumiem vietējai, reģionālajai un sociālajai politikai.

Šis rīks var paātrināt energoefektīvas investīcijas, palīdzot ēku pārvaldniekiem analizēt un izprast ieguldījumu rentabilitāti labāk, kā arī vieglāk pārliecināt lēmumu pieņēmējus ieguldīt šādos risinājumos.

Lai veiksmīgi ieviestu rīku, visiem projekta partneriem kopā ar ēku pārvaldnieku pārstāvjiem no visām projekta valstīm ir aktīvi jāiesaistās, lai viņi varētu dalīties pieredzē un idejās.

Apvienojumā ar citiem rīkiem

Rīka izmantošanas mērķis ir pārliecināt lēmumu pieņēmējus ieguldīt līdzekļus energoefektivitātes projektos. Šo rīku var patstāvīgi izmantot ikdienā arī ar projektiem, kas nav saistīti ar enerģiju. Bet tas var būt labs papildinājums ikvienam šī instrumentu kopuma rīkam – gandrīz katrā projektā ir iesaistītas dažādas ieinteresētās personas, kurām jābūt pārliecinātām par rezultātu. Finanšu aprēķinu rīks, EPC, MSC, enerģijas ražošana un patēriņš vai pat pieejamais finansējums var palīdzēt pārliecināt lēmumu pieņēmējus.

Secinājumi

Šis projekta daļas īstenošanas galvenais rezultāts ir rīks, kas veltīts lēmumu pieņēmēju pārliecināšanai ieguldīt līdzekļus energoefektivitātes projektos. Tādējādi tajā tiek risinātas iestāžu, investoru un lietotāju problēmas un dilemmas.

Šis rīks palīdz novērtēt veiksmes un neveiksmes faktorus, pārliecinot lēmumu pieņēmējus finansēt ieguldījumus energoefektivitātē un nodrošināt labu praksi. Rīku papildinās arī virkne reģionālu konferenču, semināru un mācību vizīšu, kā arī tiks sagatavoti politikas ieteikumi.

RĪKI

1. Rokasgrāmata lēmumu pieņēmēju pārliecināšanai
2. Norādījumi, kā pārliecināt lēmumu pieņēmējus
3. Norādījumi, kā pārliecināt lēmumu pieņēmējus (poļu valodā)
4. Zelta likumi
5. Zelta likumi (poļu valodā)
6. Brošūras veidne
7. Brošūras veidne (poļu valodā)
8. Labās prakses uzziņu filmas skolā
9. Labās prakses uzziņu filmas transporta uzņēmumā
10. Labās prakses uzziņu filmas Eiropas Solidaritātes centrā

MEKLĒJIET VISUS RĪKUS ŠEIT

www.effect4buildings.se/toolbox/convincing-decision-makers

ByggDialog
Dalarna

GATE
21

 Riigi Kinnisvara

**STOWARZYSZENIE
GMIN I POWIATÓW
MAŁOPOLSKI**

VIDZEME
CELŠ VĒD AUŠUM

Innlandet
fylkeskommune

Lappeenranta Seudun Ympäristötoimi
LAPPEENRANNAN SEUDUN
Ympäristötoimi

Tehnopol

**LÄNSSTYRELSEN
DALARNAS LÄN**